RAAP België - Rapport 417

Sloop fabrieksgebouw Dammestraat-West 35 Roeselare

Archeologienota Archeologisch Vooronderzoek

Programma van Maatregelen

Bureauonderzoek – 2019J227

RAAP

Eke

2020

Colofon

Titel:
Sloop fabrieksgebouw Dammestraat-West 35
Roeselare
Archeologienota Archeologisch Vooronderzoek
Programma van Maatregelen
Bureauonderzoek – 2019J227

Status: Definitief

Datum: 12/02/2020

Auteur: J. Vermeersch & L. Ryckebusch

Projectbegeleiding: M. Van de Vijver

Kaartvervaardiging: J. Vermeersch

Raapproject: RODA01

Erkend archeoloog: RAAP België (OE/ERK/Archeoloog/2016/00154)

Bewaarplaats documentatie: RAAP België,
Begoniastraat 13
9810 Eke

Bevoegd gezag: agentschap Onroerend Erfgoed

RAAP België BVBA
Begoniastraat 13
9810 Eke
telefoon: 09/311 56 20 - 0498/44 16 99
E-mail: raap@raap.be

© RAAP België bvba, 2020
RAAP België aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

1 Gemotiveerd advies

1.1 De volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Het vooronderzoek kon aan de hand van het bureauonderzoek volledig afgerond worden. Er werd voldoende informatie ingezameld om een gefundeerde uitspraak te doen over de waarde van eventueel aanwezig archeologisch erfgoed en de omgang daarmee.

1.2 De aan-/afwezigheid van een archeologische site

Door het bureauonderzoek kan de afwezigheid van een archeologische site niet aangetoond worden.

Wat de steentijd betreft zijn er sites bekend uit het mesolithicum en neolithicum die aantonen dat de mens duidelijk aanwezig was in de ruimere omgeving van het plangebied. Met name voor bewoning uit het mesolithicum speelt het landschappelijke/geomorfologische element een positieve factor hierbij. De ligging tussen het plateau en het dal van de Leie met de aanwezigheid van verschillende waterlopen maken het aantrekkelijk voor de mens vanwege de variatie aan fauna en flora. Specifiek voor het plangebied lijkt de verwachting wel iets minder hoog te liggen, gezien de overige gekende vindplaatsen zich toch een pak dichter bij de beken bevinden.
Vanaf het neolithicum gaat de mens zich standvastiger vestigen en gaat aan landbouw doen. De zandlemige bodems zijn gunstig wat vruchtbaarheid betreft en vertonen ook een goede drainage. De nabijheid van de waterlopen en de variatie in het landschap spelen daarbij evenzeer een belangrijke rol. Eveneens nabij de Krommebeek zijn resten aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van de mens. Sporen van bewoning ontbreken echter.
Voor wat de metaaltijden betreft zijn met name sporen bekend uit de ijzertijd. Van de bronstijd is enkel een concentratie aardewerk bekend uit de midden-bronstijd bekend die aangetroffen werd op het terrein aan de Honzebroekstraat. Op datzelfde site en oostelijker aan de Krommebeek zijn aanwijzingen voor bewoning uit de late ijzertijd aangetroffen. Bij de Krommebeek gaat het om grachten en een opslagplaats terwijl er bij de Honzebroekstraat resten gevonden zijn voor de productie van houtskool. Deze vondsten werden op datzelfde site ook in de Romeinse periode gedateerd en toont aan dat het gebied bestond uit een dicht bebost landschap. Bewoningssporen zijn echter niet bekend in de onmiddellijke omgeving van het plangebied. Ook hier lijkt het alsof er voorkeur werd gegeven aan locaties die zich dichter bij stromend water bevonden. Toch kan de aanwezigheid van sporen uit deze periodes niet uitgesloten worden.
Voor de vroege middeleeuwen zijn er geen archeologische aanwijzingen. Wel wordt Roeselare voor het eerst vermeld in 821/822. Op dat moment bestond dus al een prestedelijke kern die mogelijk teruggaat tot een Romeinse voorganger die gelegen was op het kruispunt van twee *diverticulae*. Beveren wordt pas in de 11de eeuw vermeld. Vanaf de late middeleeuwen treedt Roeselare meer op de voorgrond. De gebieden errond zullen toen nog een agrarisch karakter gehad hebben waarbij de bebouwing geconcentreerd was in de dorpskernen met enkel een aantal verspreide hoeves en/of sites met walgracht. Voor het plangebied is bekend dat er in de 19de eeuw bebouwing aanwezig was in het zuiden van het plangebied. De rest bleef als akker in gebruik tot de aanleg van de huidige bebouwing.

1.3 Impactbepaling

De geplande bodemingrepen hebben een oppervlakte van ca. 32413m². De omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen voorziet in de volledige afbraak van een voormalig, leegstaand industriegebouw. De buitenaanleg en de verhardingen (betonplaat op volle grond) worden ook uitgebroken.
De huidige gebouwen stonden er minstens sinds 1971. Hoeveel impact het gebouw heeft gehad op de ondergrond is niet precies bekend. Wel is geweten dat er geen kelderniveaus aanwezig zijn maar dat er wel smeer- en andere putten zijn verspreid over het volledige gebouw. Langsheen de muren en centrale steunen van het zuidelijke gebouw loopt riolering. Overigens zijn nog andere lokale verstoorde zones aanwezig ten gevolge van rioleringsputten of andere kleinere putten. De verschillende boringen die werden uitgevoerd tijdens het oriënterende bodemonderzoek tonen aan dat de zone van het fabriekspand minimaal 70-100cm verstoord is onder het maaiveld. Over de dikte van de verharding rondom het gebouw is geen informatie gekend. Hier gaan we uit van een bodemverstoring van ca. 40cm onder het huidige maaiveld. Door het onderzoek van een terrein in de nabijheid van het projectgebied weten we dat het archeologische niveau in de omgeving zit tussen de 35 en 86cm –Mv. Door de bouw van het fabriekspand en het aanleggen van de verharding (40-100cm –Mv) zal het archeologische niveau sterk verstoord zijn.
Naast deze verstoringen heeft het oriënterend en beschrijvend bodemonderzoek dat zowel het grondwater als het vaste deel van de bodem op verschillende plaatsen verstoord/verontreinigd is door onder andere arseen en mineralen oliën. Het te slopen gebouw diende namelijk als garagewerkplaats en plaats voor metaalbewerking. Het noordelijke deel van het gebouw bevat metaalafval dat met gevaarlijke stoffen is verontreinigd en in het zuidelijke gedeelte van het gebouw is een zone geselecteerd voor bodemsanering.

Ten gevolge van deze bovenstaande verstoringen van de bodem wordt de kans op het aantreffen van archeologische resten en/of sporen als laag ingeschat. Er wordt bijgevolg geen verder onderzoek geadviseerd voor dit projectgebied.

2 Programma van maatregelen

Gezien er geen verdere maatregelen voorzien worden, is er geen 'programma van maatregelen' nodig.

Ondanks dat er geen verdere maatregelen voorzien zijn, wordt er wel gewezen op de **meldingsplicht** die geldt bij de vondst van een roerend of onroerend goed met archeologische erfgoedwaarde, zoals deze wordt omschreven in **Artikel 5.1.4. van het Onroerenderfgoeddecreet** van 12 juli 2013. Dit geldt voor vondsten gedaan buiten de context van archeologisch vooronderzoek, archeologische opgravingen, of het gebruik van een metaaldetector.